

Is-Socjetà La Stella Levantina u I-Banda King's Own

minn Norman Borg

Din is-sena, jiġifieri l-2019 hija sena speċjali għas-Socjetà La Stella Levantina għaliex fiha qed jiġi mfakkar il-125 anniversarju mit-twaqqif tagħha. F'laqgħa ta' informazzjoni għas-Socjetà li nżammet nhar il-Attard, 2 ta' Dicembru, 2018 membri tal-Kumitat Eżekuttiv spjegaw lis-Socjetà preżenti kif ser ikun imfassal il-programm għal dawn il-festi speċjali matul is-sena kollha.

Fost l-avvenamenti mħabba dawk preżenti kienu ġew infurmati ufficjalment li Is-Socjetà La Stella Levantina kienet laħqed ftehim mad-dirigenti tal-Banda cittadina King's Own sabiex fit-12 ta'Awwissu 2019 (it-Tieni Tridu) jiġu jagħmlu servizz f'H'Attard li ser ikun jikkonsisti f'marċi fit-toroq ta' madwar iċ-ċentru tar-raħal u wara jesegwixxu programm mužikali minn fuq il-planċier fi Pjazza Tumas Dingli.

Is-Socjetà Saracina La Stella Levantina sa mit-twaqqif tagħha fl-1894 kellha ġertu ħibberija jew rispett lejn il-banda Beltija, u kien għalhekk illi l-Kumitat Eżekuttiv stieden lil din il-Banda biex tieħu sehem fil-Festi speċjali ta' din is-sena. Jista' jkun il-każ tal-ħibberija sar peress li s-simbolu taż-żewġ socjetajiet hija l-istilla, għalkemm mhux l-istess tip u għamlu ta' stilla.

Il-Banda King's Own sa mit-twaqqif tagħha fl-1874 kienet tipparteċipa fil-festa ta' San Duminku fil-Belt Valletta u peress li s-simbolu ta' dan il-qaddis hija l-istilla, il-banda ġhadet dan l-isem jew laqam u għadha sal-lum il-ġurnata tissejja bħala tal-Istilla. L-isem propju ta' King's Own ma kienx jintuża sa mit-twaqqif tal-banda. L-ewwel isem ufficċċiali kien La Nazionale u wara ftit taż-żmien sar La Nazionale Vincitrice biex fl-1885 inbidel għal dak ta' Prince of Wales Band naturalment għall-Prinċep Dwardu tal-Gran Brittanja. Meta fl-1901 il-prinċep sar ir-Re Dwadu VII tal-Impero Brittaniku l-banda ufficjalment ġhadet l-isem ta' King's Own Band kif għadha tissejja sal-lum il-ġurnata.

Mill-banda l-oħra s-Socjetà La Stella Levantina twaqqfet f'H'Attard fl-1894 u sa mill-bidu nett is-simbolu tagħha kienet l-istilla b'sitt ponot. Mhux magħruf x'kienet ir-raġuni kif l-ewwel socjetà f'H'Attard ġadet dan l-isem, iżda maż-żmien kien hawn min attribwi għall-istilla tal-Lvant li wasslet lill-Maġi sal-għar ta' Betlem, allura hemm ir-rabta mal-Madonna (Santa Marija), iżda fis-ċert ftit li xejn nafu.

Xi konnessjoni żgħira jew ġertu simpatija mis-Saraċini ta' dari lejn il-Banda King's Own jidher li kien hawn, tant li kif kien jgħidu ta' qabilna, għal xi drabi madwar is-snint tletin f'nhar il-festa l-banda Beltija kienet tiġi ddoqq f'H'Attard. Jingħad li dak iż-żmien kien hawn persuna dilettanta li individualment matul is-sena kienet tiġib il-flus biex nhar il-festa tiġi ddoqq il-Banda King's Own.

Dak iż-żmien qabel il-ħruġ tal-purċiżjoni l-banda kienet tibda b'marċi minn Triq Sant'Anton quddiem Villa Bologna, in-naħha t'isfel fil-parti magħrufa bħala fejn San Pietru u San Pawl, għall-istatwi li hemm mal-ħajt, propju fejn Trejaget ta' Reġin. Peress li dak iż-żmien kienet għada taħdem il-ferrovija, jingħad li għadd ta' nies kienet jieq fu l-istazzjon biex issegwu l-marċi u wara jitilgħu mal-banda għal purċiżjoni.

Il-bandalora li nghatat lill-Banda King's Own fl-1912

L-Ewwel Bandalora tas-Soċjetà La Stella Levantina, iddisinjata u mpittra minn Mastru Karm Debono

Interessanti huwa l-fatt li meta xi membri tal-Eżekuttiv, fosthom il-Kaxxier Daniel Gauci, marru jitkellmu mal-amministrazzjoni tal-Banda King's Own dwar is-servizz f'H'Attard għall-festi specċali ta' din is-sena, f'waħda mis-swali tas-Soċjetà King's Own żaru bandalora simili ħafna għall-ewwel bandalora tas-Soċjetà La Stella Levantina, dik li kien iddisinja u ħadex Mastru Karm Debono. Fuq l-istess bandalora kien iffirma ismu (C. Debono) li għadu jidher sew sal-lum, l-aktar issa wara li ftit tas-snин ilu l-bandalora kienet ġiet irrestawrata.

Il-bandalora li hemm fil-Każin Belti tixbaħ ħafna lil dik tas-Soċjetà La Stella Levantina u tinkludi xi affarrijiet komuni fid-disinn taż-żewġ bandalori fosthom l-arma ta' H'Attard, l-istilla b'sitt ponot, id-disinn u t-tip ta' fjuri mpittra. F'kull bandalora hemm ukoll torċa, waħda fin-nofs u l-ohra mal-ġenb fuq ix-xellug, il-kuluri aħmar u abjad huma komuni fiż-żewġ bandalori kif huma wkoll it-tberfil u l-ġmiemel tad-deheb. Ma din il-kitba qed ninkludi żewġ ritratti tal-bandalori rispettivi biex wieħed ikun jista' jqabbel l-affinità ta' bejniethom.

Meta wieħed jistudja ftit ix-xogħol taż-żewġ bandalori faċilment jasal għall-konklużjoni li d-disinni ħarġu mill-istess id, jiġifieri dik ta' Mastru Karm Debono. Filwaqt li fuq il-bandalora ta' La Stella Levantina tidher čara l-firma C. Debono iżda ma tidher l-ebda data, fuq dik tal-Banda King's Own tidher sew id-data iżda ma tidher l-ebda firma. Il-bandalora tas-Soċjetà La Stella Levantina, minkejja li ma fiha l-ebda data fuqha, hija ħaġa certa li din inħadmet fl-ewwel snin mit-twaqqif tas-Soċjetà.

La nħadmet minn Mastru Karm, wieħed mill-fundaturi u President tas-soċjetà għall-ewwel 35 sena mit-twaqqif tagħha, fil-fatt baqa' fil-kariga sa mewtu fis-7 t'Ottubru 1929, żgur li fost l-ewwel xogħliliet li għamel għas-Soċjetà kienet il-bandalora. Fuq kolloks il-professjoni prinċipali tiegħi kienet dik ta' disinjatur u dekoratur. Dwar il-bandalora tal-Banda King's Own ma għandna l-ebda kitba jekk din kinitx ippreżentata lill-Għaqda Beltija direttament mis-Soċjetà La Stella Levantina jew le. Li hu żgur huwa l-fatt li din ġiet irregalata lill-Banda King's Own f'nhar il-Festa ta' Santa Marija fl-1912 f'isem il-poplu ta' H'Attard, kif tindika l-iskrizzjoni li hemm irrakk mata fuq l-istess bandalora. Dettalji uffiċċjali ta' din il-bandalora jew tal-preżentazzjoni tagħha ma jinstabu mkien la fis-soċjetà King's Own u lanqas f'dik ta' La Stella Levantina.

Meta wieħed iqabbel ftit iċ-ċirkustanzi x'aktarx li jikkonkludi li l-bandalora ġiet irregalata lill-Banda King's Own mis-Soċjetà La Stella Levantina direttament jew minn xi partitarji tagħha. Id-disinn jidher li huwa ta' Mastru Karm Debono għaliex jekk wieħed jaħseb ftit f'H'Attard tal-1912 minn popolazzjoni żgħira ta' forsi ftit mijiet kemm seta' kien hawn disinjaturi professjonalib bħal ma kien Mastru Karm Debono? Barra minn hekk dak iż-żmien l-unika soċjetà civili f'H'Attard kienet dik ta' La Stella Levantina biss għaliex is-soċjetà l-ohra, dik ta' Santa Marija, twaqqfet propju f'dik is-sena, u fuq il-bandalora hemm propju l-istilla tas-Sitt Ponot.

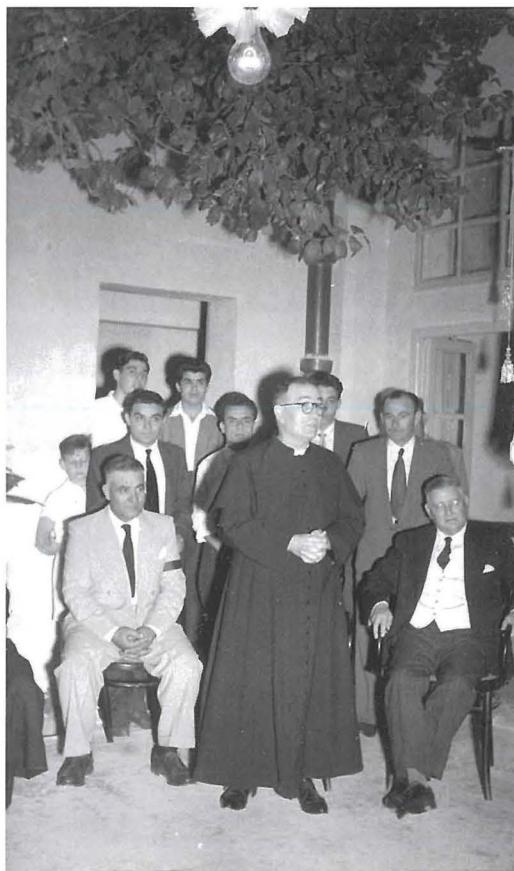
Fir-ritratt tal-bandalora rregalata lill-Banda King's Own, fil-parti ħamra, tidher irrakk mata din l-iskrizzjoni bit-Taljan “*Alla King's Own Band dopo i trionfi di Algeri, gli Attardensi 15-8-1912*.” Wieħed għandu jinnota li f'dik is-sena partikulari l-Banda Cittadina King's Own kienet ipparteċċipat fil-“*Grand Concours International de Musique*” fl-Algerija u tant kisbet suċċess li ġiet mogħtija t-titlu ta’ “Eċċellenza.”

L-isem ta' “*Attardensi*” li f'din l-iskrizzjoni qed jirreferi għan-nies ta' H'Attard ma nafx li qatt smajtu jintuża matul ħajti kollha u anqas qatt smajt lil dawk ta' qabilna jirreferu f'xi ċirkustanza għal dan l-isem. Bħal ma qatt ma smajt, la mill-ġenerazzjoni

tiegħi kif ukoll minn ġenerazzjonijiet oħra ta' qabilna, anke minn dawk li twieldu qrib issena msemmija (1912), fosthom missieri, li xi ħadd kien sema' fil-Kazin King's Own tal-Belt Valletta hemm bandalora li kienet ġiet irregalata lis-Soċjetà mill-poplu ta' H'Attard aktar minn mitt sena ilu.

It-Tieni post li kien jokkupa I-Kažin La Stella Levantina

*Tberik tal-Bandalora
I-ġdida mill-Kappillan
Mikael Balzan fl-1956*